

*Mehmet Göktürk*

Dergi TURSAB’ın eylül sayısını okuyordum. Arka kapak iç sayfasında bir otobüs markasının reklamı gözüme ilişti. Küçük kareler içinde ülkemizin çeşitli yerlerinden cazip görünümeler yan yana sıralanmış üstüne büyük harflerle “Türkiye’de görülecek çok yer var.” yazılmıştı. O karelerin oraya konulması tesadüf değil bir tercih sonucuydu. Zira reklam da olsa bir yer tanıtıldığı-tanıdığı zaman bu tip sayfalarda tercih edilmektedir.

Madem öyleydi bu karelerin içinde bir gün Kırşehir’de olmalıydı. Uzun yıllar Kırşehir araştırmaları yapan bir araştırmacı olarak, ilimizi tanıtmaya çalışan okuduğunuz yazıyı ve fotoğrafları “Dergi TURSAB”a göndermeye karar verdim. Tabii, biz yalnızca bir reklam sayfasından yola çıkmadık. Bizi, bu yazıyı veya yazıları hazırlamaya ve dergide yayınlanmasına götüren başkaca somut ve köklü sebepler var.

TURSAB Başkanı Başaran Ulusoy diyor ki, “Alışılmış bölgelerin dışına çıkmalı, turizmi bütün Anadolu’ya yaymalıyız. Turizm alternatifleri bulmalı, buluşturmalıyız. Yalnızca güneş, deniz, kum ve bunlar etrafında dönen unsurlardan kurtulup kültür turizmine doğa turizmine vs. pek çok yeni destinasyona yönelerek turizm faaliyetlerini çeşitlendirmeliyiz. Turizmi dar alanlarda tutarsak gelecek için kötü olur. Turizmi ‘her şey dahil’ yönteminden, belli bölgelerden, deniz kıyılarından çıkarmalı turizm pastasını bütün yurt sathına yaymalıyız.”

TURSAB Başkanı Sayın Ulusoy’un söylemleri çok önemli... O, turizm alanında ufku olan, geleceğe yönelik, hedef gösteren sözler söylüyor. Turizmin başındaki önemli kişilerden olan ve bir turizm uzmanı olduğu anlaşılan Sayın Ulusoy elbette gerekli olanı yapıyor... Böyle konuşması ve bu doğrultuda davranması en doğrusudur.

Ancak mevcut uygulamaların tamamıyla ters yönde olduğunu gördükçe hayıflanmamak elde değil.

“Her şey dahil turizmi” yeni olmamakla birlikte son yıllarda daha çok benimsendi. Bir tür “Kapalı Turizm.” Bize göre pazar ekonomisinin bir demir perdesi gibi adeta...

Ulusoy’un öncülüğünü yaptığı fikirler, söylemler başka kişi ve kuruluşlarca da dile getiriliyor. Ama gelin görün ki, patladığı söylenen turizm, bırakın Kars’a Kırşehir’e, Sinop’a, Silifke’ye uğramayı “her şey dahil” yönteminden kurtulup, olması gereken yerlere, Antalya, Alanya sokaklarına dahi çıkamıyor. Turizmsiz idare etmeye çalışan bizimki gibi iller ekonomik krizin “her şey dahil”ini yaşarken, sahillerdeki oteller, moteller turizmin “her şey dahil”ne kendilerini kaptırmış gitmekte...

Turizmin patlamasını biz de duymak istiyoruz.

Bizler, patladı denilen hatta bazı yerler için infilak ettiği söylenen turizmin sesini duymadık. Bu turizm patlaması acenteler, oteller, motellerden başkasına pek hayır getirmedi. “Her şey dahilçiler” çevreden yükselen “Bırakın şu turistleri bize de gelsin” diyenlerin feryad-ı figanını duymadıklarına göre bu patlama onları duymaz hale getirdi sanıyorum. Bizim duymamış olmamızın sebeplerinden biri taşrada olmamız sanıyorum. Bilindiği üzere taşranın sözlük anlamı “dış, dışarıda” demektir.

Sahi, biz patlamayı duymadığımızı göre susturucu takılmış olmalı. Biz duymadık ama bu sezon televizyon ana haberlerine ait görüntüler ile gazete fotoğraflarının tamamına yakını havuz başlarından sınırları çizilmiş plajlardan, kısaca “her şey dahil” turizmi yapılan tesisler dengeliyordu. Biz, taşrada, Kars’ta Kırşehir’de, Sinop’ta patlamadan haberi olmayanlar, “turizm turizm !” diye çıkarılan gürültüden rahatsız olmaya başladık. Turizmi kimseye kaptırmayanlar bir de üstelik sorunların problemlerin çözülmesi için medyada öyle gürültü ediyorlar ki turizmi otellerde yenilen içilenlerden ibaret kılmaya çalışmalarını yanında; örneğin müze ziyaret ücretlerini fazla buluyorlar.

“Hani bize” diyenler haksız mı? Ekonomik kriz yalnızca Kars’a, Kırşehir’e, Sivas’a mı mahsus önce onu anlayalım. Turizm pastası yalnızca belli kesimlere ait olamaz. Dediğimiz gibi bu ahvalde sayın başkan ne yapsın? Onun sözleri bir kulaktan girip öbür kulaktan çıkıyor...

Latifeye karışık olan bu satırların yazarı Kırşehir’de turizmin gelişmesi, daha doğrusu yeniden turizm adımları atılması için bilhassa 1997’den beri imkanları dairesinde çeşitli çalışmalarda, girişimlerde bulunuyor. Yine latife bir yana Türk turizmi gerçekten 10 yıldır büyük ilerleme kaydetmiştir. Bizim merakımız; turistlerin her yere götürülmesi şu an için mümkün görünmese de Anadolu’umuzda yaygınlık kazanmasını sağlamaktır.

Bilindiği üzere, yalnızca eleştirerek kalkınma ve gelişme sağlanamıyor. Üretmek, ürettiğini sunarak ülkeyi “sahiplenmek” esas olandır. Üretilen her bilgi, görüş, fikir ve proje kalkınma ve gelişmenin yol açılarıdır. Meşakkatli bir alan olan uygulama; dürüstlük, özveri, kolektif çalışma ve kararlılık ister. Bizler Ahilik kurumunun özünde bulunan dört ana prensip olan akıl, bilim, ahlak ve çalışmayı sürdürerek kalkınma ve gelişmemizi sağlayabiliriz. Bazıları “Kelin ilacı olsaydı başına sürerdi” diyebilir ancak biz “Her uygar kişi yaşadığı il veya ülke için elinden geleni yapmalıdır” kanısındayız..

Kırşehir’de turizm isteği eski yıllara dayanır

Kırşehir 1930-40’lı yıllarda çok verimli kültür ve tarih araştırmalarına sahne olmuş. İlimizin kuzeyinde, Cumhuriyet Döneminin ilk arkeolojik kazılarından olan Has Höyük kazısı 1931 yılında başlatılmış. Bu tarihlerden itibaren ilin kültür ve tarih araştırmaları hız kazanmış bu alanda önemli mesafeler alınmış. Kırşehir’in turizme dair uzun bir geçmişi var. 1960’larda, hatta daha önceleri turizmle kalkınmayı düşünmüş. Bunun içinde çok önemli tarih ve kültür geçmişine güveniyor. Kırşehir tarihinin yazarı Cevat Hakkı Tarım 1960’lı yıllarda “Kırşehir’de Turizm” adlı bir yayın çalışması yapıp başında hemşerimiz Sahir Kurutluoğlu’nun bulunduğu (1) Turizm ve Tanıtma Bakanlığına göndermiş ama bu çalışma bakanlık odaları arasında dolaştırılırken kaybolmuş. Kırşehir Turizm Derneği kurularak ciddi çabalar gösterilmiş. Uzun yıllar yaz aylarında mütevazı sayıda da olsa turist ziyaret etmişti ilimizi...

Bir özeleştirici getirilecek olunursa 1985 yılından sonra Kırşehirlilerin turizme olan ilgilerinde azalma olmuş. Halbuki tam bu tarihlerde Türk turizminde kıpırdanmalar başlamış, sahillerde, Antalya, Muğla hatta komşumuz Nevşehir’de turizm yatırımları başlamış. Mış, muş diyoruz ama orta yaşta bizler bu içe kapanma sürecini bizzat yaşadık... Memnurluk vericidir ki son yıllarda Kırşehir’in turizme olan ilgisi canlanmıştır. Bir takım girişimler yapılmakta, adımlar atılmaktadır. Sayın Ulusoy’un 2003 ve 2004 yıllarında ilimizi ziyaretleri ve Dulkadirli kazı ve temizlik çalışmalarına TURSAB bütçesinden yardım sağlaması bu girişimler arasındadır.

Ulusoy'un bu girişimi aynı zamanda alternatif turizm merkezleri aramaya yöneliktir. Kendisine ilimiz adına teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kırşehir bir kültür kentidir, Selçuklu kentidir, erenler diyarındır

Kırşehir Selçuklu'dan beri Ahiliğin, Bektaşiliğin merkezidir. Mevleviliğin de Anadolu'daki önemli noktalarındandır. Ahi Evran'a, Ahmet Gülşehri'ye, Aşık Paşa'ya, Süleyman Türkmani'ye ait türbeler şehir merkezindedir. "Gel gör beni aşk neyledi" diyen Yunus Emre'nin mezarı veya mezarlarından biri ilin güneyinde Sulhanlı'dadır.

Hacı Bektaş Veli türbesi kuş uçuşu 30 km uzaklıkta Hacı Bektaş ilçesindedir. Selçuklu'dan beri Kırşehir'e bağlı olup da 1950'lerde Kırşehir'den ayrılan Hacı Bektaş il merkezine 48 km uzaklıktadır. Hacı Bektaş-ı Veli dergahı her zaman için gezi programı içerisindedir. Kırşehir'i gezenlere Anadolu'nun önemli birkaç Selçuklu şehrinden birinde bulunduğu anlatılmalıdır.

Kırşehir'de Lale Camisi, Selçuklu Döneminde astronomi eğitimi verildiği bilinen Caca Bey Medresesi, Anadolu Türk türbe mimarlığının önde gelen örneklerinden olan Melik Gazi Kümbeti, Fatma Hatun Kümbeti ile yine şehrin yükseğinde mermerin beyaz cazibesiyle karşımızda duran Aşık Paşa Türbesi Selçuklu sanat ve mimarlığının üst düzeyini gözler önüne sererken kentin kimliğini de açıklar.

Kırşehir kültürümüzün merkezi olma özelliğine sahiptir. Türkçe'mizin "en güzel" konuşulduğu illerdendir. Kırşehir'de yoğun bir kültür atmosferini solumak mümkündür.

Kırşehir bir huzur ve hoşgörü şehridir

İnsanları hür fikirli ve moderndir. Bir yabancı turist cadde ve sokaklarda istediği gibi dolaşabilir. Bir cadde ortasında yer soran yabancı gerekirse gideceği yere kadar ulaştırılır. Yapılan istatistiklerde gösteriyor ki Kırşehir, Türkiye'nin en huzurlu, suç oranı en az olan illeri arasındadır.

Şifa şehridir

Şehrin merkezinden başka üç yerde daha oldukça değerli şifalı kaplıcaları hizmete hazırdır. Birinde olmasa diğerinde, ister şehir merkezindeki antik Terme'de, dilerseniz "Bey oğlunun yaralarından kurtulduğu" tarihi Karakurt'ta ya da Roma Döneminden beri işletilen Bulamaçlı'da, Mahmutlu'da cilt hastalıklarından tutun da asabiyeye kadar bir çok hastalığımıza çare bulma ihtimali yüksek. Son aylar içinde Mahmutlu'da bir kaplıca kaynağı daha bulundu. Bütün ülkemizde olduğu gibi Kırşehir'de şifalı suların yararlanma oranının % 5 olduğu bilinir. İşte burada "Ah yanarım da boşa akan şifalı sulara yanarım" demek gelir içimden...

Faytonlar hala mevcut

Eskiden "yaylı" denilen fayton birkaç tane olsa da hala hizmet vermektedir. Çarşıda "yaylı" içinde geçen gelin ve damadı gördüğümde ben bile şaşırıyordum. Eğer daha çok yeşillik ve huzur arıyorsanız bu faytonlara binerek Terme Kaplıcasından aşağı Dinebağ ve Kındam'daki yeşil kuşağın arasına doğru yol alabilirsiniz. Kırşehir'i daha iyi tanımak için Özbağ'a doğru, Çaydeğirmen'ine yol almalısınız. Orada otantik mi, nostaljik mi? adına ne derler siz karar verin, farklı zamanlar yaşayabilirsiniz. Tercih sizin....

Sereserpe, rahatlıkla dolaşılacak bir şehir

Kırşehir kenti düzgün yolları caddeleri ile planlı ve iyi bir kentleşme göstermektedir. Trafiğe açık veya kapatılmış, keyifle gezilen çarşı pazarları vardır. Yeni birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü çarşıları yanında Selçuklu'dan beri var olduğu bilinen bir kısım malzemelerin dükkanların önünde sergilendiği otantik Uzun Çarşı görülmeye değerdir. Kale Höyük üzerinden kentin büyük bölümünü zevkle temaşa edebilirsiniz.

Kırşehir, ülkemizin en yeşil, en güzel şehirlerindedir. Şehir merkezi ve çevresi Kılıçözü vadisinin yeşilliğine bürünmüştür. Şehrin en işlek caddesi olan Ankara caddesinin 100 m batısında yemyeşil çevresiyle uzayıp giden Kılıçözü Çayı'nın akıp gittiği İkizarası mevki şehrin sıkıcı havasından alıverir sizi hemen... Üstelik İkizarası şehrin her geçen gün gelişen ve güzelleşen yeridir. Orada, yeşillikler içinde lunapark, mahalli yemek sunan lokantalar, halı sahalar, yürüyüş ve koşu yerleri vardır . Müze galeri, kütüphane, tiyatro salonunun bulunduğu kültür Merkezi de yer alıyor. Bir yandan yüksek binalarıyla modern kent görünümü varken diğer taraftan Anadolu'nun pek çok şehrine göre fazlasıyla yeşil alanlar bulunmaktadır. Şehrin merkezinde dahi gürültüden uzak temiz havalı ve göze hoş gelen yeşil, sakin parklarda dinlenebilmek mümkündür. Şehrin göbeğinde her şehirde olmayan "Caca Bey Meydanı" adıyla bilinen park haline konulmuş geniş bir alan vardır. Yine merkezde en işlek caddesi olan Ankara Caddesinin hemen kenarında büyük bir dinlenme alanı olarak Kılıçözü Çayına kadar uzanan Ahi Evran parkı bulunmaktadır. Kırşehir'den söz eden tarihi kaynaklar "havası ve suyu güzel" derler. Bugünde suyu güzeldir. 2000 konutun termal sularla ısıtılması sonucu kışın hava kirliliğinin büyük ölçüde önüne geçilmiştir. Şehir binaları sıvası, boyasıyla bakımlıdır. Yerleşim daima Kılıçözü'nün kıvrımlarında ve civarlarında gerçekleştiğinden şehri gezerken rahatsız eden, yoran iniş çıkışlarla fazla karşılaşılmaz. Onun yerine düzlükler ve tatlı meyiller hakimdir. Yeni Çarşı'nın trafiğe kapatılarak zemini tuğla kaplanmış sokaklarında gezmek bir zevk olabilir. Keza şehrin Terme ve Lise Caddeleri'ndeki genişliği 15 m civarı olan düzgün döşenmiş kaldırımları gezi yolları gibidir. Parklarda, çarşı civarındaki bahçelerde zamanı geldiğinde açmış ıhlamur ve iğde çiçeklerinin kokusuyla sıkça karşılaşmak mümkündür. Neşet Ertaş memleketine "Ozanlar diyarı şirin Kırşehir" derken bir yandan bu saydığımız özelliklerinden, mütevazı güzelliğinden, diğer yandan babası Muharrem ustadan, Şemsi Yastıman'dan ve adlarını yukarıda saydığımız erenlerden dem vurur.

Ozanlar, sanatçılar diyarı

Şemsi Yastıman'ı söyleyince, onun folklorik ressam olduğunu belirtmeliyiz. Çocukluğunu anlattığı "Memleket Hasreti" adlı latifeli şiirini okuyanların büyük bölümü kendi yaşantısından izler bulur. Hele Yastıman'ın sesinden dinlemişseniz daha sonraki hatırlamalarınızda bile keyifli gülücükler yüzünüzden eksik olmayacak. O, bugün dünyada olmasa da esasında Kırşehir'in çekim noktalarından biridir. Ozan Yastıman, Kırşehir'in bugüne dek pek anlayışlamayan esprili ve düşündürücü yönünün iyi bir temsilcisidir.

Dostluğu eğlenceyle birleştirerek sergileyenler: Helebişçiler

Kırşehir kentinin toplumsal hayatında bir de "Helebişçiler" ve "Helebiş geceleri" vardır. Helebişçilik, farklılıklar olmakla birlikte Şanlıurfa'nın sıra gecesine benzetiliyor. Helebişçilik bir Kırşehirliler gecesi olmasının ötesinde Kırşehir'de yüzyıllar öncesinde başlayarak son yıllara kadar yürütülen bir eğlence geleneği idi. Ankara'da, İstanbul'da, Kırşehir'de yaşayan

15-20 kişilik bir hemşeri grubu günler tespit ederlerdi. Toplantı Kırşehir’de yapıldığı gibi Ankara’da, İstanbul’da düzenlendiği olurdu. Helebişçiler belirli kişilerden oluşmakla birlikte meclislere başkaca Kırşehirli hatta başka illerden dostları yakınları da bulunurdu. Eğlence öncesi yenilecek içecekleri herkes yanında getirir, “gönlü zengin” sofralar kurulurdu. Kırşehir’deki Terme veya Dinekbağ bahçelerinde yapılan eğlence toplantılarının ilerleyen saatlerinde saz, söz, sohbet doruklara çıkardı. Meclis dışarı taşar eğlence grubu Kale’ye çıkıp ateş yakardı. Ardından grup toplu halde şehri dolaşmaya başlar büyük bir coşku ve dostluk gösterisi sergilenirdi. Eğlenceler kimi zaman birkaç gün sürerdi. Bazılarına Ozan Şemsi Yastıman bir dönem Helebiş gecelerinin tertipleycisi oldu. Hemşerilerini şiirli davetiyelerle davet etti. Sohbet ortamlarının şahi Mehmet Civelek’te yanlarından eksik olmaz, unutulmaz renkler katardı. Ustalar yani Kırşehir Abdalları sazı, kemanı, köçeğiyle Helebiş gecelerinin orkestrasıdır. Helebişçiler Kırşehir’in sohbet ve eğlence dünyasını geliştiren folklorünü zenginleştiren tatlı bir gelenektir. Bir gün Helebişçiler geleneğinin bir benzerinin yeniden ortaya çıkacağı kanısındayım. Helebişçilerin kendi aralarında oluşturduğu düzen bize Ahiliğin, Bektaşiliğin, Mevleviliğin günümüzde süren etkilerinin burada mevcut olduğunu gösterir.

Kapadokya’nın Manastırları, kiliseleri, yer altı şehirleri, Kırşehir’de görülecek çok yer var:

Kırşehir ili, Kapadokya bölgesi içindedir. Pek çok yer altı şehri, manastır yanında tuğladan inşa edilmiş Bizans Döneminin anıtsal köy kiliselerine ait kalıntılar vardır. Özellikle Taburoğlu Köyündeki anıtsal Üç Ayak Kilisesi etkileyicidir. Dulkadirli’de yer altına oyulmuş manastırlar turistin bir daha gelmesini sağlayacak özellikler taşıyor. Kırşehir kentinin Kümbetaltı mahallesinde, Mucur ilçe merkezinde, Aksaklı, Kepez ve Karacalı’da, kahverengi tabelalarda “underground city” olarak görmeye alıştığımız yer altı şehirlerinin, kiliselerin tuf kayalara oyulmuş önemli örnekleri vardır. İlin önemli çekim noktalarıdır.

Tuz Gölü Kırşehir’e yakındır

Kırşehir’den söz ederken Tuz Gölünden neden söz edilmez bilmiyorum. Aksaray’dan sonra Tuz Gölüne en yakın il Kırşehir’dir. Şu an proje aşamasında olan Kızılırmak üzerine kurulacak yeni köprü ile uzaklık 35-40 km’ye kadar incek gezi alanımız içine daha çok girebilecektir.

Seyfe Gölü yeniden canlanmak istiyor

Flamingolardan başka 200 civarında kuş türünün barınma ve üreme yeri olan Seyfe Gölü görülmeye, izlenmeye değer... Göl kenarındaki çok sayıda arkeolojik noktalardan biri olan Kale höyük üzerinde iyi bir dürbünle kuş gözlemi yaparak güzel dakikalar geçirmek mümkün. Diyebilirsiniz ki “Seyfe Gölü kuruyalı çok oldu.” Ben de derim ki çok geç değil. Seyfe’ye ait su kaynaklarını serbest bırakmak geçmişte bir çok badireler atlatan gölün canlanmasına, eski günlerine kavuşmasına yeter.”

Seyfe Gölüne fazla uzak olmayan, üstelik Ankara Kayseri Karayolunun 1 km kuzeyinde bir Obruk Gölü vardır ki görülmeye değerdir. Çöküntü içinde sazlıklar, dik inen kayalara ne zaman oyulduğu bilinmeyen odalar dikkati çeker.

Hirfanlı Baraj Gölü kenarına yeni turizm tesisleri gerekiyor

Kızılırmak üzerine kurulmuş Hirfanlı Barajı bir çok su sporu için oldukça elverişlidir. Barajın Toklumen ve Savcılı kıyılarında suya girmek dinlenmek, meyve ve balık yemek, isteyenler için Toklumen'in kaliteli üzümlerinden yapılmış şarabını tatmak imkanları vardır. Özellikle Toklumen turizm bakımından gelişebilecek, cazibe noktası haline alabilecek hazır ve büyük rezervler taşımaktadır. Toklumen Orta Anadolu'nun kültür ve turizm merkezlerinden biri olabilir(2). Kesikköprü Barajı Gölü yine pek çok doğal özellik ve güzellikleri sunmaktadır. Toklumen ve Kesikköprü Baraj Gölü kenarındaki Büğüz Köyü turizm yatırımcıları tarafından değerlendirilmelidir.

Japonların Kaman Kale Höyük'te yaptığı arkeolojik kazı ve yine onların kültürüne ait bahçe, Kırşehir turizminin unsurlarındandır. Kaman'a gelmişkenünlü Kaman cevizini tatmadan olmaz. Belki Türkiye'nin en kaliteli cevizlerini tadacaksınız. Tercih sizin...

Kırşehir'de turizm için yeni girişimler bekleniyor

Kırşehir ili İç Anadolu'nun ortasında bir çok bakımlardan olağanüstü rezerv sahibidir. Pek çok görülmesi gereken yeri, çekim noktalarını burada sayabiliriz. Kaman ilçe merkezinde "Kale" adı verilen tepedeki motel bahçesinde havuz yanında, Hirfanlı'da tutulan nefis sazan balığını yerken güneşin batışını izlemek harikulade ve bir başkadır. Eğer sazanı tutulduğu yerde, suyun kenarında kameriyeler altında yemek isterseniz Toklumen'e gitmeniz önerilir. Tercih sizin

Amatör mağaracılar için Aliöllez dağı tepesinde sarkıtlı dikitli mağaralar var, ayrıca Karıncalı'da. Cemele'de, Aksaklı'da içinde sular şırıldayan bir çok mağara keşfedilmeyi beklemekte.

Ömerhacılı'da Kızlar Kalesi, Cemele Kalesi, Özbağ'da Keçi Kalesi civarları kültür yürüyüşleri için birebir... Ve otantik köyler... Onları da söylemeliyiz. Bir köy konağının bütün çevreye hakim odasında rahat uyumayı kim istemez. Özellikle Hirfanlı Baraj Gölünün bir kenar köyünde göle hakim bir odada...

Daha pek çok yer var gezebileceğiniz. Ancak yukarıda değindiğimiz gibi, "her şey dahil" yönteminden sıyrılmayan acenteler ve oteller turizmin Türkiye'ye yayılmasına hizmet etmiyorlar. Engel tek değil tabii. "Her şey dahil" yöntemi yalnızca biri. Başka pek çok engel sayılabilir. Yerel yönetimlerin tavrı önemlidir. Halkın, gelişen ve değişen dünyada arzu ve istekleri önemlidir.

Kırşehir pekmezini tattınız mı?

Kırşehir'in yuvarlak siyah üzümlünden yapılan koyu renkli, lezzeti yoğun, aroması keskin, adına "balbaşı" denilen pekmezin tadı uzun süre damaklardan gitmez. Yalnızca balbaşı mı? Şimdi pekmezin tadı o kadar çeşitlendi ki bala gerek yok artık.

Bu arada belirtmeliyiz ki Orta Anadolu mutfağının önemli bir unsuru olan ve artık unutulmaya yüz tutmuş olan Kırşehir mutfağına ait yemeklerin canlandırılması bunun içindemahalli lokantalar açılarak bu lokantaların yaşatılması gerekiyor... Bir zamanlar "Kırşehir mantısı" dillerdeydi. Köftür, sızgıt, çirleme, kedi batmaz, hoşmerim, ayva boranı, ayva dolması, tete böreği vs. kulağa çok hoş gelen Kırşehir'e ait yemek isimleridir. Son zamanlarda Kırşehir yemeklerine dair yazıların yayınlarda yer alması sevindiricidir.

Önümüzdeki zamanda Kırşehir yemekleri konusunda araştırmacılar daha çok yayın çalışmasında bulunacaklardır.

İnsan tanıdığı, bildiği Őeyi daha çok sever. Önce Kırşehir’de yaşayanlar ilini, eserlerini, kùltür ve tabiat varlıklarını yeterince tanımalı, yüksek potansiyelin bizzat farkına varmalıdırlar. Daha sonra Kırşehir dışındaki Kırşehir kökenli hemşerilerimizin memleketlerineduydukları ilgiyi yükseltmeleri, Kırşehir ilini daha iyi tanımaya çaba göstermeleri gerekiyor.

Ankara’nın Beypazarı ilçesi 500’e yakın eski evi restore ettirdi. Her yıl yüzbinden fazla turisti misafir ediyor. Turizme yönelik hizmetler evlerin restorasyonuyereine başka bir çok alanlarda gerçekleşebilir. Özellikle Kırşehir için müzik, dans, heykel(anıtlar) alanlarında tarihsel mizansenlerin artırılması yollardan biri gibi görünüyor.

Bize kalırsa yapılacak işlerden biri daha, Kırşehir ili muhtarlarının turizm konusunda bilgilendirilmeleri için girişimlerde bulunulmasıdır. Bu mahalli anlamda köklü bir girişim olacaktır.

Konu çok uzun, yazımız kısa... Sonuç olarak üzülererek söylüyoruz ki, Kırşehir daha uzun zaman turizmden payını alamayacak gibi görünüyor. Biz yine geleceğe dair ümitlerimizi koruyup çalışmalarımıza devam etmeliyiz.

İlimizde kalkınma alanında; sanayileşme, ticaret hacminin geliştirilmesi için çabalar vardır. Kùltürümüzün önemli kaynak merkezlerinden olması yanında tarihi eserleri, doğal cazibe noktaları ve kaplıcaları ile de önemli bir turizm potansiyeliyle dikkati çeken ilimizde kaynakların turizm ve tanıtma amaçlı değerlendirilmesi göz ardı edilmemesi gereken ekonomik gelişme yollarından biridir.Daha açık bir anlatımla yavaş ilerleyen sanayi ve ticareti çekip götürebilecek bilinçli turizm ve tanıtma faaliyeti gerekmektedir.

Amacımız yararlı olmak, katkıda bulunmak olmalıdır. Kırşehir, ùlkemiz turizminde, gündeminde yerini alabilir böylelikle...Aslında tercih hepimizin...

---

## Kaynaklar ve notlar

\*Kùltür ve turizm alanında yaptığım çalışmalarda bilgi ve görüşlerini esirgemeyen Kùltür ve Turizm Bakanlığı Bařmüfettiři Turan Deđerimenci’ye şükranlarımı sunuyorum.Yazımızda sunduğumuz bir kısım fotoğraf için Kırk Kùltür Dergisi Yazı İşleri Müdürü ve Folklor araştırmacısı Abdullah Gündüz’e teşekkür ediyorum.

(1) “Turizm ve Tanıtma Bakanlığının ilk kez bu tarihlerde kurulduğu ve ilk kez başına Sahir Kurutluoğlu’nun getirildiği” bilgisi Kırşehir’in duayen Gazetecisi Dursun Yastıman’dan alınmiş olup kendisine teşekkürlerimi sunuyorum. Buna göre ilk Turizm ve Tanıtma Bakanı Kırşehirli Sahir Kurutluoğlu’dur.

(2) Kentsel kalkınma ve gelişme alanında il sınırları içerisinde Kırşehir ilçe merkezinden sonra Toklumen ikinci sırada gelmektedir. İlin ileri derecede görùlen çekim merkezlerindedir. Belde de Aşık Said, Aşık Seyfullah ve Aşık Salih Deđerimenci’den sonra bugünde aşıklık geleneğinde řiir yazan bir çok kişi vardır.